

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

Operator maszyn do robót ziemnych i budowlanych

e-book

**Szkolenie wstępne
Instruktaż stanowiskowy**

**OPERATOR MASZYN
DO ROBÓT ZIEMNYCH
I BUDOWLANYCH
(spycharki, ładowarki, koparki)**

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o.
Gdańsk 2012

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego	8
Szczegółowy program szkolenia	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy operator maszyn do robót ziemnych i budowlanych	
Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika	14
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami. Sprzęt ochrony osobistej	19
Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku operatora maszyn do robót ziemnych i budowlanych	21
Przepisy prawne	27
Polskie Normy	28

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu.

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opanować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska – operator maszyn do robót ziemnych i budowlanych. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

Zasady bezpiecznej pracy operatora ładowarki

- Zabroniony jest wyładunek:
 - materiałów sypkich z wysokości większej niż 0,5 m,
 - materiałów kamiennych lub zbrylonych z wysokości ponad 0,25 m.
- W zależności od rodzaju prowadzonych robót należy dobrać odpowiednią tyżkę.

Zabrania się:

- ♦ ładowania urobku na samochód od strony kabiny kierowcy,
- ♦ przebywania osób pomiędzy ładowarką a miejscem załadunku lub wyładunku materiału,
- ♦ przewożenia ludzi w tyżce, na stopniach, podestach, masce silnika itp.,
- ♦ jazdy z podniesionym wysięgnikiem ładowarki.

Zasady bezpiecznej pracy operatora koparki

- Zabronione jest przebywanie osób w zasięgu działania naczynia roboczego koparki.
- Zabronione jest w miejscu prowadzenia wykopów prowadzenie jednocześnie innych robót i przebywanie ludzi.
- W przypadku wykonywania robót na terenach podmokłych, bagnistych, w wodzie maszyna powinna być posadowiona na stabilnych, trwale połączonych ze sobą podkładach.
- Praca koparką jest dozwolona przy kącie wzniesienia terenu nie większym niż 30° i pochyleniu bocznym terenu nie większym niż 15°.

Bezpieczne metody pracy przy użyciu narzędzi o napędzie elektrycznym

- Zapoznać się z fabryczną instrukcją obsługi.
- Przestrzegać podstawowych zasad ochrony przeciwporażeniowej (podłączanie tylko do gniazdek z prawidłowo wykonaną instalacją ochronną, używanie sprawnych przedłużaczy).
- Nie stosować do pracy w warunkach dużej wilgotności.
- Prace związane z podłączaniem, badaniem, konserwacją i naprawą urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane tylko przez osoby uprawnione (uprawnienia SEP).

- Nie udostępniać odbiorników elektrycznych osobom nieznającym zasad ich użytkowania i instrukcji obsługi.
- W miejscach krańcowego zagrożenia dopuszczenie do pracy powinno odbywać się przy udziale elektryka, który sprawdzi skuteczność ochrony przeciwporażeniowej.
- Każdorazowo przed przystąpieniem do pracy należy sprawdzić optycznie stan obudowy izolacyjnej urządzeń, przewodów i wtyczek. W przypadkach uszkodzenia oddać do naprawy.
- Po zakończeniu prac wyłączyć odbiorniki elektryczne i zgodnie z instrukcją zabezpieczyć je przed ponownym włączeniem przez osoby nieupoważnione.

Zabrania się kategoricznie:

- ♦ wykonywania jakichkolwiek prac konserwacyjno-remontowych maszyn, urządzeń i odbiorników elektrycznych,
- ♦ podłączania odbiorników do sieci w inny sposób niż za pomocą wtyczek stanowiących fabryczne wyposażenie odbiorników,
- ♦ wykonywania przedłużeń inaczej niż za pomocą fabrycznie wykonanych przedłużaczy,
- ♦ naprawy i wymiany wkładek bezpiecznikowych,
- ♦ wymiany elementów instalacji oświetleniowej (żarówek, świetlówek itp.),
- ♦ postępowania w sposób niezgodny z obowiązującymi przepisami, szczegółowymi instrukcjami i poleceniami nadzoru podczas użytkowania energii elektrycznej.

Wymagania kwalifikacyjne dla operatorów maszyn ziemnych i budowlanych

Uprawnienia operatora dla danej grupy i klasy maszyny (książka operatora maszyn roboczych) w zakresie obsługi maszyn podanych poniżej oraz prawo jazdy odpowiedniej kategorii w przypadku poruszania się na drogach publicznych.

Lp.	Nazwa maszyny lub urządzenia	Jednostka charakteryzująca maszynę lub urządzenie	Klasa określona w świadectwie		
			III	II	I
1	Koparki jednonaczyniowe	pojemność naczynia, m ³	do 0,8	do 1,5	wszystkie typy
2	Koparkoładowarki	–	wszystkie typy	–	–
3	Koparkospycharki	–	wszystkie typy	–	–
4	Koparki wielonaczyniowe	wydajność, m ³ /h	do 100	do 500	wszystkie typy
5	Koparki drenarskie	moc silnika, kW	do 175	wszystkie typy	–
6	Koparki wielonaczyniowe łańcuchowe	–	wszystkie typy	–	–
7	Spycharki	moc silnika, kW	do 110	do 220	wszystkie typy
8	Ładowarki jednonaczyniowe	pojemność naczynia, m ³	do 2,5	do 5,0	wszystkie typy
9	Równiarki	moc silnika, kW	do 110	do 220	wszystkie typy